

**Vztrajno živeti
vse sadove ³
svojega dela in
marljivosti!**

Ravno v času, ko cela Slovenija revoltira proti oblastnim dokladam na trošarino na vino, ki so jih sklenili klerikalci, smo dobili načrt novega trošarinskega zakona, ki so ga izdelali v Beogradu klerikalci in radikali. Po tem novem zakonu se bo povišala državna trošarina na vino od Din 35.— za 100 l na Din 100.— od 100 l. Če ostanejo v veljavi tudi občinske in oblastna doklada v naprej, bo na 1 l vina 5 dinarjev davka. S tem davkom bo pa tudi celokupno naše vinogradništvo uničeno. V krajih, kjer se ljudstvo preživlja z obdelovanjem vinogradov, se bo naselil glad in revščina kot stalen gost. Cene vina morajo vsled tega pasti pri pridelovalcu, vinogradniku, od 2 do 3 Din pri litru, a cene

v gostilni se bodo kljub tej pocenitvi morale zvišati za 2 do 3 Din. Kaj boste počeli, kmetje zelene Štajerske in lepe Dolenjske?

To so sadovi klerikalne politike, za katero so šli v boj tudi po večini naši vinogradniki. Sedaj boste menda uvideli, kam vas bodo speljali. Zadnji čas je, da se takemu početju upremo vsi. Še se lahko klerikalni nameri ubranimo, zapustite nemudoma vsi klerikalno stranko in se pridružite bojevnikom za kmetijske pravice, to je Slovenski

kmetski stranki. Povsod pri vseh volitvah, shodih in v medsebojnih pogovorih udarite po klerikalni politiki. Če boste delali tako, potem ni vrag, da se ne bi gospodje premislili, da bi navalili na vinogradnike tako neznosne davke.

Naš protest proti tej nameri mora biti tolik in v taki obliki, da bomo že v kali zadušili vsak poskus nas spraviti na beraško palico. Zato povsod, kmetje, korajžno na plan, če nočete hlapčevati gospodi.

V sužnosti.

»Manj strašna noč je v črne zemlje krili — kot so pod svetlim solncem sužnji dnevi,« poje Prešeren. V taki strašni noči še strašnejše sužnosti preživlja danes svoje dni največja politična stranka v Sloveniji, Slovenska ljudska stranka.

Začelo se je s korupcijo. Pravzaprav s pobijanjem korupcije. Prav dobro vemo vsi, kako so kričali proti korupciji, ki je bila vtelesena v raznih aferah znanega Radeta, na protikorupcijskem shodu v Ljubljani baš klerikalci. Takrat je bila SLS seveda še v opoziciji.

Po hudih političnih bojih pa se je Radiću, ki je bil takrat v vladi, končno le posrečilo spraviti razne umazane afeze pred posebno anketo. Ta anketa je bila strah in groza za velesrbijanske radikale, ki so napeli vse sile, da najdejo kje kakšnega pomočnika.

In v skrajni sili so ga res našli. Korupcijonistom so priskočili na pomoč slovenski klerikalci z znanim predlogom dr. Hodžarja. Ta predlog je rešil korupcijoniste, da so zasluženi kazni ušli.

Takrat se je začela sužnost SLS srbijanskim radikalom in belgrajskim cincarjem.

Od tega dne dalje je morala SLS požirati batino za batino. Prišel je znani paragraf 82. fin. zakona, ki je silno škodoval slovenskim občinam v korist velekapitalističnih družb. Ta paragraf je še danes v veljavi, čeprav je dr. Korošec rekel, »da bo iz finančnega zakona tako ven frčal kakor je notri prišel«. Paragraf je ostal še danes v veljavi, kot sramoten znak sužnosti SLS pred belgrajsko cincarijo.

Doživeli smo tudi boj za slovensko vseučilišče. Zaslužjena SLS je podpirala vladni predlog, naj se vseučilišča v Zagrebu in Ljubljani reducirajo po mili volji srbijanskega ministra prosvete. Ta predlog je SLS morala podpirati, kajti suženj mora storiti, kar komandira gospodar.

V preiskavi, ali so poslanci pravilno in brez nasilja izvoljeni, je SLS morala glasovati, da je vse v redu...

In danes, ko se vse prečansko ljudstvo s Slovenci vred združuje v prečanski fronti, da se vendar enkrat otrese neznosne komande in strahovitega izmозgavanja s strani belgrajskih cincarjev, mora stati zaslužjena SLS zopet na strani onih, ki poznajo za prečane le bič. SLS mora, ker je zaslužjena belgrajskim cincarjem.

Še nikdar v zgodovini Slovenci niso igrali tako sramotne suženjske vloge kot jo igrajo danes v Beogradu pod vodstvom SLS.

In zakaj vse to? Za Slovenijo niso dosegli nič, za slovenske kmete pa dvakrat nič.

Edino, kar so dosegli, so dosegli za nekatere svoje pristaše, ki so dobili boljše ali slabše službe. Od tega pa kmet in delavec nimata prav nič, ker je kmetom prav vseeno, kdo je veliki župan, ali Peter ali Pavel. Večina kmetov namreč sploh ne ve, kako se njihov veliki župan piše.

Na drugi strani pa so nas spravili v sloves, da smo Slovenci najbolj hlapčevski ljudje, ki se za vsako figo prodajamo vsaki vladi!

To je edina pridobitev klerikalne sužnosti za nas vse!

sejalo in očistilo žito. Nič klerikalcem ni pomagalo zvonjenje, ker jim je že odzvonilo pred tremi leti. Kmet je ostal gospodar občine.

Tiho, samozavestno in ponosno so šli na volišče v nedeljo 22. aprila vsi, ki ljubijo poštenje, ki jim je na srečo skrb za občinsko gospodarstvo ter so oddali v skrinjico Slovenske kmetijske stranke 475 kroglic, a klerikalnih zasleplencev je še ostalo 448. Tudi tem se bodo oči odprle. Bog daj kmalu.

In županil bo naš odlični idealen pristaš, vzoren gospodar, poštenjak Anton Radkovič.

Živeli šentjernejski!

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robce, kravate, fino damsko, moško in otroško treko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Predlogi naših oblastnih poslancev.

Predlog poslanca Ivana Pipana in tovarišev za sprejetje občinske poti vezalke dež. ceste Tacen—Smlednik in državne ceste Ljubljana—Kranj med deželne ceste II. vrste.

Predlog poslanca Ivana Pipana za izposlovanje brezplačnega živinozdravniškega in carinskega pregleda one živine, ki se goni na pašo čez državno mejo.

Gorenjske obmejne občine imajo pašne planine onstran državnih meja. Da smejo gospodarji z živino preko meje, morajo najprej poklicati našega živinozdravnika, da pregleda živino in carinskega uradnika, da živino popiše. Ko pride živina čez mejo se izvrši ista procedura na italijanski strani. Vse te komisije stanejo toliko denarja, da se ne izplača več goniti živine na planinsko pašo onostran naših meja, pa bodo vsled tega tudi pravice do pašne ugasle, če ne bo tu takojšnje pomoči. Občina Kranjska gora goni 138 glav preko meje na pašo. Za to število živine so imeli v letu 1927 naslednje stroške: Živinozdravniški pregled Din 55,—, carinski pregled Din 450-50, ital. pregled Din 852-50, agr. komisar Din 90,—, priznanica ur. car. stroškov Din 160-25, živinozdravniški pregled pri povratku Din 550,—, carinski pregled pri povratku Din 396-75, italijanski pregled pri povratku Din 620,— koleki Din 45,— drugi stroški (vožnja komisij) Din 361,—, skupaj torej Din 3885,—.

Razen teh stroškov morajo prizadeti plačevati tudi davke v Italiji in so samo prizadeti iz Kranjske gore plačali 1100 lir davkov letno. Znano je, da je živinoreja glavni vir dohodkov našega kmeta v alpskih občinah, zato nujno predlagamo: da oblastni odbor takoj stopi z državnimi oblastmi v stik in izposluje, da se bo živina pregledala po državnem živinozdravniku in carinskem uradniku na državne stroške, da bodo živinorejci vsaj teh komisijskih stroškov oproščeni.

Pripominjamo, da teh stroškov ni bilo treba plačevati, ko je bil minister za poljoprivredno posl. Ivan Pucelj, pa bo vsled tega precedenčnega slučaja to tem lažje doseči.

Predlog poslanca Ivana Pipana in tovarišev za napravo pešpoti (trotoarja) ob državni cesti Ljubljana—Št. Vid pri Ljubljani.

Ponosni Št. Jernej

Krasna zmaga Slovenske kmetijske stranke. — Zaupanje županu Radkoviču. — Poštenje zmagalo nad lažjo.

V lepi in prostrani šentjernejski občini so se vršile 22. t. m. občinske volitve. Izid volitev je bil tak, kakoršnega je vsak mož in poštenjak pričakoval. Krasna zmaga Slovenske kmetijske stranke. Zmaga kmetijske misli in poštenja, zmaga kmetijske zavednosti in politične neodvisnosti. Zmaga pomeni zaupanje dosedanjemu vrlemu možu in poštenjaku, županu tov. Antonu Radkoviču in kmetsko-delavski večini ter njenemu vzornemu gospodarstvu. Ponosna je krška dolina, ponosen Št. Jernej. Njegovi kmetje in delavci so vredni nasledniki uporne kmetijske vojske Matije Gubca.

Pred tremi leti, 22. februarja 1925, so združeni kmetje in delavci naskočili stoletno klerikalno trdnjavo, v kateri je bilo kmetsko ljudstvo brezpravna in brezmočna raja. Občino so zavzeli z 19 glasovi večine. Kmetsko-delavska lista je dobila 429 glasov in klerikalci z vsemi menihi v Pletterju 410. Trdnjava je padla in zmagovito je zaplapolala zelena zastava nad občinsko hišo.

Pričelo se je z gospodarskim in socialnim delom. Neurejeno in zavoženo občinsko gospodarstvo se je pričelo dvigati in urejati. Občina je pridobila v svojo last mostno

tehtnico in z njo lep vir dohodkov. Spor za staro šolo se je rešil v korist občine in s tem rešilo najmanj 800.000 kron za občane in davkoplačevalce. Nepotrebnj farovski hlevi, ki bi stali po proračunu nad 750.000 kron, se niso zidali, ker je večina obč. odbora ščitila žepe davkoplačevalcev. Lepa vsota je bila določena za motorno brizgalno, čeprav je g. župnik rekel, da zadostuje za kmete bezgova brizgalna, koliko se je pomagalo revnim šolskim otrokom, občinskim revežem itd. Pri vsem tem ogromnem delu pa nima občina več občinskih doklad na direktne davke kot samo 70% in 160% doklade na trošarino. Ta številka nam bode pa šele tedaj pomembnejša, ako pogledamo okolišne občine, ki so še za enkrat v klerikalnih rokah. Škocijan, Kostanjevica, Bučka, Cerklje, vse imajo nad 400 do 500% obč. doklad.

To je velikansko delo našega občinskega odbora v zadnjih treh letih. In ta dela so bila močnejša kot vsi poklenski načrti zvitihi lisjakov. Pametna presoja uvidevnihi mož in zdrav razum kmetskega ljudstva je spoznal, kje je dobro delo v korist občine in kje je sleparija in farbanje vernega ljudstva. Pri preteklih občinskih volitvah je kmetsko ljudstvo pre-

Predlog poslanca Bukovca in tovarišev za elektrifikacijo Dolenjske.

1. Da nemudoma odpošlje strokovnjake na lice mesta v svrhu proučitve tega vprašanja;

2. da se izdelajo v Oblastnem stavbnem uradu potrebni generelni in detajlni načrti za električno centralo v Dvoru;

3. da se ukrene vse potrebno za izvršitev elektrifikacije Dolenjske.

Predlog posl. Bukovca in tovarišev za popravilo stare ceste od vasi Laze v občini Planina do Ivanjega sela v občini Rakek in sprejetje iste med dež. ceste II. vrste.

1. Stara cesta od Laz do Ivanjega sela naj se zgradi tako, da bo odgovarjala dež. cestam II. vrste.

2. Ta cesta naj se uvrsti med deželne ceste.

Predlog posl. Bukovca in tovarišev za regulacijo potoka Temence od Luknje do izliva v Krko.

Predlog posl. Bukovca za sprejem občinske ceste Št. Lovrenc—Marči dol med deželne ceste II. vrste.

D O P I S I

Otave nad Cerknico. Za naš visoki kraj se navadno malokdo zmeni. Samo ob volitvah nas še kdo najde, drugače pa ne. Težav imamo pa dovolj, posebno s cesto, pa ne vemo kdaj bo kaj. Tudi kmetijski stroji so nam silno potrebni. Ustanovili smo si v ta namen podružnico Kmetijske družbe, da z združenimi močmi kaj dosežemo. Nekaterim pa ta ustanovitev ni bila prav. Zato so hoteli tisti nesrečneži tudi našo veselico preprečiti, ki smo jo priredili, da si nabavimo prepotrebni trijer. Kljub temu pa je veselica sijajno uspela, da nas je moral biti sam Bog vesel. Posebno je nas razveselil obisk Ljubljancev, ki jih je pripeljal s seboj g. Vičič. Od veljakov pa se je nas spomnil samo poslanec Pucelj z lepim darilom iz svojega žepa. Na prvem občnem zboru kmetijske podružnice so bili izvoljeni: I. Zalar za predsednika, I. Koščak za podpredsednika, za odbornike pa A. Zalar, F. Koščak, F. Mahne, I. Korošec, A. Bečaj, I. Intihar, I. Korošec in L. Bavdik.

Kostanjevica. Povišana občinska trošarina na alkoholne pijače, posebno na vino, je šele sedaj, ko je občinski proračun potrjen, odprla oči prizadetim. Vinogradniki in gostilničarji zdaj obupano gledajo v bodočnost. Posebno gostilničarji, ki jih je povišana doklada na vino od 250 na 500 odstotkov naravnost katastrofalno udarila, uvidevajo šele sedaj posledice lanske zmage SLS pri občinskih volitvah. Uresničuje se sedaj, kar je prorokovala Gospodarska stranka, da bo v slučaju zmage klerikalne stranke še več občinskih potreb in tako tudi še več občinskih plačil, dasi smo že do lani komaj zmagovali. Žalibog je prepričanje došlo prepozno. Za prvo četrtletje so morali gostilničarji plačati nazaj od 2000 do 7000 dinarjev. Nekateri so zmogli, drugi so si morali izposoditi. Komu bodo sedaj za nazaj zaračunali to ogromno plačilo. Vino je izpito, deloma prodano, deloma na upanje dano. Kar je dano na upanje, bo itak izgubljeno, kar pa je prodano, ne bo noben človek dodal tega, kar so morali gostilničarji doplačati. Zadruga gostilničarjev za kostanjeviški okraj se je za to zanimala in nameravala pokreniti skupen nastop. Toda merodajni uradni organi so pri zadrugi pojasnili, da je samo vsak posamezni prizadeti upravičen zaprositi, da se mu dovoli odplačevanje na obroke. Torej niti v tem slučaju ni možen nastop organiziranega obrtništva. V občini Št. Jernej, kjer so se ravnokar vršile občinske volitve in kjer so pametni ljudje, znaša do-

klada na direktne davke samo 70 od sto (pri nas 75%), doklada na vinsko trošarino pa samo 160 od sto (pri nas 500%). Dasiravno je to večja občina od naše, potrebuje polovico manj za občinsko gospodarstvo, kakor kostanjeviška. Tam pa imajo tudi župana, ki zna gospodariti in ki dela po svoji, ne po pameti onih, ki pri občini samo komandirajo, pa nič ne plačajo.

Št. Vid nad Cerknico. Naša občina je dobila nakazano koruzo za siromašne občane. Koruzo so prodajali po Din 2-30, kar je očitno preveč, ker je bila dobljena po polovični ceni, torej po Din 1-50. Prevoz pa nikakor ne more biti za kilogram 80 par, kajti navadno računamo pri drugih stvarih 25 par za kilogram. Ker je bila pa koruza namenjena za najbednejše, bi moral biti tudi prevoz cenejši. Naj omenimo še, da je bilo oklicano, da kolikor dinarjev je kdo dal za orglje, toliko kilogramov koruze bo več dobil. — Občina je zgradila okrog 1 kilometra pota od Štruklje vasi do hlabenske žage. Vsled tega se je naložilo po 300% obč. doklad, čeprav je bila cesta zgrajena s flako. Kakor smo poučeni, je dobila občina še od oblastnega odbora Din 11.000 — za to pot. Obračuna za to pot še nismo dobili, zato smo zelo radovedni na njega. Pričakujemo, da bo župan v najkrajšem času sestavil obračun in ga dal vsakemu na vpogled, potem bomo pa naprej govorili.

Sv. Vid niže Ptuja. Dobili smo novega velečastitega g. župnika, kateri si je na mah osvojil simpatije faranov. Na cvetno nedeljo je ob nastopni pridigi povdarjal, da mora vsak izmed faranov dobiti dostojen pogreb in spreved v slučaju smrti, pa najsi bo to reven ali bogat. Kdor ne bo kos plačati, bo pokopan zastoj, toda vsakega, ki je krščen, bo spremljal k večnemu počitku. In res je ob priliki nekega pogreba računal samo 35 Din, ker bi drugače stalo nekaj stotakov. Ko so mu na veliko soboto pri blagoslovljenju ponujale ženske po prejšnji navadi bankovce, je to odklonil, češ, da ne vzame on ničesar, večjemu gredo prostovoljni darovi za uboge. (Ali čujete, veleposestniki in milijonarji?) To je duhovnik, ki ga bo vse vzljubilo, ker ne hlepi po posvetnem bogastvu! Na žalost mu graški minoriti (iz krščanske ljubezni seveda!) pri Sv. Vidu ne dajo niti hrane, tako da mora hoditi v gostilno našega tov. Krajca! Kljub temu, da so minoriti po umrlem župniku prejeli okoli 300.000 Din denarja, ki so jih v največjem delu prispevali farani! Kristus pa ni imel, kam bi položil svojo glavo...

Št. Janž pri Zibiki. Cenjeni g. urednik! Ne zamerite mi, ko nisem toliko časa nič poročal. Vzrok je pač ta, ker sem zelo z delom preobložen, ob nedeljah pa agitiram, kolikor mi čas in razmere dopuščajo. Zdaj bo najlažje šla ta reč naprej pri dobavi koruze; zdaj se sumi pri nas, pravzaprav že zelo govorijo, da kmetje, ki imajo dosti zemlje, dobijo državno koruzo, kočarji pa, ki imajo majhna zemljišča in kar so si pridelnili, še tisto jim je plazovje in toča odvzela, pa nič ne dobijo. To je naravnost vnebovpijoča krivica. To je za sluga in delo SLS. Članek v 14. številki o razdeljevanju koruze je močno učinkoval na naše ljudstvo. Zdaj so Vam in našim oblastnim poslancem zelo hvaležni, da se tako borite za naše pravice ter pričakujemo, da bo ob prihodnjih volitvah zmagala naša kmečka misel na celi fronti. — Tukaj v Št. Janžu smo imeli na Veliko nedeljo dve nesreči. Pri prvi se je ponesrečil Jožef Založnik, ko je streljal iz možnarja. Ko je basal, se mu je smodnik prehitro vnel ter mu bušilo v glavo. Dobil je lahke poškodbe. Pri drugi nesreči je bilo pa več ljudi navzočih. Tam je Antonu Šešerkotu levo roko odtrgalo, desno pa opeklo. Zdaj leži v celjski bolnici. Grajski hlapec je dobil lahke poškodbe. — Šmarčani so že tudi pri-

čeli s cesto z Belega na Stranje. Zibčani bi že radi pričeli delati cesto, pa si še ne upajo. Za denar jih stiska, vlada pa pravi, da nima pare. Oblastni poslanec od SLS g. Turk pa pritiska na kmete, češ, požurite se, tvegajte, če vas bo koštalo, saj bo v vašo korist. Kmetje v strahu gledajo v bodočnost. Davki so vedno večji, draginja se nič ne zmanjša, po trgovinah, ali kar pa kmet prodaja, nima nobene vrednosti, tako se potem mora kmet zadolževati. V Tinskem, to je v sosedni vasi, sta dve kmetiji, ki boste na sodni dražbi v kratkem prodani. Zato pa, kmetje, delavci, obrtniki, združimo se v eno stanovsko organizacijo pod zastavo Slovenske kmetijske stranke. — Michael Zolger.

Ljutomer. Običajna, daleč naokoli znana tombola Sokolskega društva se vrši v četrtek, dne 17. maja (Vnebohod) na Glavnem trgu. Dobitki so letos posebno izbrani in privlačni; 2000 Din v bankovcih, nov šivalni stroj, novo moško kolo, vreča bele moke in voz drv; razen tega par sto drugih lepih dobikov. Karte po 3 Din v vseh trgovinah.

Sv. Lenart nad Laškim. Borba za vsakdanji kruh je težka. Zemlja, katera že toliko vekov prehranjuje naš rod, se odziva našemu tarnanju in nam daje svoj sad za trudapolno delo, katerega ji posvečamo. Zaman pa se človek bori proti neumnosti razne jare gospode, ki nas umetnim potom ščiplje in trpinči, kjer more. Pri nas delajo že prav strašansko škodo po naših poljih divji prašiči. Svoja skrivališča imajo po golosekih sosednje graščine v Jurkloštru, odkoder hodijo sem na pašo, celo uro pešhoda daleč. Lovci jih malo dobijo. Splošna gonja in lov se niso obnesli. Zato je naša občina sklenila, da lov pridržijo sebi, da se bo potem manj gledalo na divje lovce, sploh delalo na to, da se škodljiva divjad, posebno pa divje svinje, spravi v kraj. Kaj si more človek misliti bolj pametnega pri tej stvari; posebno po vesti kmečkega človeka. Pa se naproti vesti zarezijo zakon prav tako, kot proti policijskemu nadsvetniku Skobcu v dr. Fr. Detelovi povesti »Vest in zakon« in pokaže ne samo svojo pomanjkljivost, ampak naravnost, saj ne vem kako bi rekel, ali zlobo ali neumnost. Zakon pravi, da je lov last občine; pravi pa tudi, da lov mora iti na dražbo, potem pa ni last občine! V srbijanskih krajih nosi vse orožje, pri nas pa ne pustijo, ker se bojijo za krščenje in nekrščene zajee in divje svinje. Prav »jugoslovanska« pa je določba, da lova ne more dražiti, kdor ni član »Lovskega društva«. Neumen pa je človek lahko povsod, ali je med norci ali pa med učenjaki. Vse tako-le mi je prišlo na misel, ko sem slišal govorice o dražbi občinskega lova, o prizadevanju občine, da nas varuje škode itd. Pa ne mislite, da sem kakšen navdušen divji lovec. Boli me, da moramo kmetje, poleg vseh drugih ujm, še za šport posameznikov toliko škode trpeti.

Frane Tovornik.

Sv. Andraž v Haložah. Tukaj se je sklenila popolna modernizacija našega kraja. Od 1. aprila sem se vrše živahne vaje in sestanki, kako dvigniti splošno blagostanje. V najkrajšem času dobimo telefon, telegraf in zračno pošto. Za graditev električne železnice in brezalkoholne gostilne je že vse preskrbljeno. Tudi se nabavi rešilni avto, ki bo iz Vasnice in drugod prevažal z alkoholom zastrupljene. Da se njim nudi prva pomoč in zopet ohladi živci, bo bržkone postavljena obširna ledenica, ki bo v stanu proizvajati rusko temperaturo. Do 13. maja, ko priredijo naši fanti veselico in igro, mora biti vse gotovo. Postavi se tudi mlaj — nebotičnik, h kateremu bo povabljen v svrhu plezanja najnovejši pristaš g. Korošca. Da, da, pod današnjo vlado se dvigamo, ko je pa ne bo, bomo zlezli v mišje luknje lepo. In konec bo modernizacije in napredka...

IZ STRANKE

Krajevna organizacija SKS Želimlje bo imela svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 29. aprila v prostorih tov. Kikelja Andreja v Zapotoku št. 8 ob 11. uri dopoldne. Vsi pri- staši se tem potom pozivajo, da se polnošte- vilno občnega zbora udeležijo. Na občnem zboru bo poročal delegat strankinega vodstva iz Ljubljane.

Seja ljubljanskega okrožnega odbora Slovenske kmetijske stranke. V sredo, dne 18. t. m. se je vršila seja okrožnega odbora SKS v Ljubljani. Na seji so poročali tov. posl. Ivan Pucelj ter oblastna posl. tov. inž. Zupančič in Bukovec. Tajniško poročilo je podal tov. Mravlje. Okrožni odbor je sklenil, da se vršita letos oba velika kmetijska praz- nika na Krškem polju in Bledu. Izvoljeno je bilo sledeče predsedstvo okrožnega odbora: Albin Koman, predsednik; Anton Cerar in Franc Kristan, podpredsednika in dr. Janže Novak, tajnik.

Kamnik. Preteklo nedeljo se je vršil krasno obiskan shod SKS pri tov. Cerarju. Zborovanje je vodil tov. Fr. Kristan. Iv. Pucelj je v poldrugournem govoru obrazložil politič- no in gospodarsko stanje v državi, ki je na celi črti zavoženo od kleroradikalne vlade. Za njim je poročal tov. Cerar o gospodarskih potrebah kamniškega okraja, posebno o železniški zvezi s Savinjsko dolino. Omenil je, da najrevnejše vasi v Črni niso dobile nobe- ne koruze od oblasti, čeprav se je v mnogih krajih nepotrebnim delila. Predlagal je za- upnico tov. poslancu Pucelju in odobritev kmetijsko-demokratske politike, ki stoji na braniku prečanskih interesov. Predlog je bil navdušeno sprejet. Iz vseh krajev so tovariši izrazili željo, da bi Slovenska kmetijska stran- ka priredila shode, na katerih naj poroča tov. Pucelj.

Beltinci. Pripravljalni odbor KDK je imel dne 22. aprila drugi zaupni sestanek, na ka- terem se je ponovno sklepalo in razpravljalo za agitacijsko zborovanje za dne 13. maja. Predsednik tov. Neubauer je opozoril navzoče zaupnike iz okoliških vasi, da se naj vsak posamezen potruži s trdno in neustrašeno vo- ljo prijeti za delo, se žrtvovati do skrajnosti, pokreniti med prebivalstvom čvrsto agitacijo, zavedati se vsak svoje dolžnosti, da pridobi za dne 13. maja čim največ ljudi. Želja je bila, da se 13. maja napravi agitacijsko zbo- rovanje tudi v Dobrovniku. Izrecno se je tudi zahtevalo, da pride na to zborovanje tov. po- slanec Matica, da bo narod videl in se pre- pričal, da se nahajajo v naši stranki tudi krščanski duhovniki.

V Brezoveh (Prekmurje) se je vršil usta- novni občni zbor krajevene organizacije SKS dne 20. aprila t. l. ob številni udeležbi. Zbora sta se udeležila tudi tov. Škrabar iz Maribora in tov. Talan ter podala temeljito poročilo o politiki in gospodarstvu. Izvolil se je sledeči krajevni odbor: predsednik Štefan Temlin, župan; podpredsednik in krajevni zaupnik Flisar Mihael; tajnik Ivan Šiftar; blagajnik Vilmoš Temlin; odborniki: Aleksander No- vak, Janez Mikola, Franc Fajs, Mikola Janez ml., Benčec Ludvik, Štefan Katona, Ivan Vu- kan, Štefan Vukan, Zibrik Ivan, Štefan Bar- barič, Ludvik Šiftar, Mihael Kiselak, Šeruga Štefan, Janez Novak in Kalman Pozvek.

NOVICE IN RAZNO

Novi župan v Polomu. Za župana polom- ske občine je bil izvoljen Franc Glibe iz Ku- kove vasi, naš odličen pristaš.

Zalostna obletnica. Dne 24. aprila t. l. je minulo osem let, ko je bilo na Zaloški cesti v Ljubljani ustreljenih 14 nedolžnih žrtev, ki so bos in lačni prosili kruha, a 40 je bilo težje in lažje ranjenih. Tisti čas je bila na vladí klerikalna stranka.

Davek se lahko plača z boni, ki so bili izdani ob priliki žigovanja kronskih bankov- cev za 20% odtegljaj. Bon se ne sme glasiti na več kot 2000 K. Za plačilo davka se bodo sprejemali samo oni boni, ki se glase na ime onega, za katerega se davek plača.

Kredit za vinogradarje. Člen 59. finanč- nega zakona iz leta 1928/29 pooblašča min. financ, da izplača min. za kmetijstvo 30 mili- jonov dinarjev, katere ta lahko posodi brez- obrestno vinogradarjem, ki obnavljajo vino- grade v Dalmaciji, Hercegovini, Črni gori in Južni Srbiji. — Kaj pa slovenski vinograd- niki, zakaj ti ne morejo dobiti brezobrestnega posojila? So pač klerikalci v vladi in so za zakon, ki izključuje Slovence pri brezobrest- nem posojilu, glasovali! Vinogradarji, zapo- mnite si to in pri prihodnjih volitvah obraču- najte z njimi!

Redka lovska sreča. G. Jurij Druškovič iz Brežic je ustrelil 22. t. m. na Planini pri Sevnici 150 kg težkega divjega merjasca. Ves okraj je hvaležen g. Druškoviču, ki je ugonob- bil hudega škodljivca.

Prvi mlekarški kongres v Zagrebu. Ob priliki letošnjega velesejma v Zagrebu, dne 6. maja 1928, se vrši prvi mlekarški kongres z namenom, da se osnuje Osrednje mlekarško društvo za kraljevino SHS.

Cherbourg. Cenjeni gospod urednik! Pro- sim, blagovolite sprejeti nekoliko vrstic v ce- njeni »Kmetijski list« od nas potujočih v Ka- nado. Potovanje do morja je precej počasno, vedni zdravniški pregledi. Svetujem, kdor ni popolnoma zdrav, naj se ne poda v Kanado. Postrežba na potovanju je dobra. Ni potrebno veliko živil s seboj jemati, samo za dva dni. Od našega jugoslovanskega transporta se jih je vrnilo 12. Mi smo se med potjo organizi- rali in zbrali nekaj denarja, da smo jim ne- koliko omilili njih bedo. Pri odhodu na morje kličemo vsem tovarišem: Zdravo! Le pogumno naprej za »Staro pravdo. V slogi je moč. — Josip Bižal, Peter Rade, Miha Mavrin, Janez Romšek, Matija Šterk, Vinko Lanišek, Janez Šuštarč, Rešek Vinko, Lackner Jožef, Pre- rig c. 5, Kresse Jožef, Mausser Jožef, Juvan Rudolf, Janez Purkot, Martin Stankovič, Mar- tin Slobodnik, Tomo Ratkovič, Franc Bernjak.

Ljutomer. Podmladek društva Rdečega križa na meščanski šoli priredi v soboto, dne 28. t. m. in v nedeljo, dne 29. t. m. pravilčno igro »Desetnik in sirotica«. Začetek obakrat ob 3. uri. Ker je čisti dobiček namenjen v do- brodelne svrhe, pozivamo stariše in prijatelje mladine, da se v velikem številu odzovejo vabilu podmladkarjev. Podrobnosti na lepa- kih.

Novi potresi. V bolgarskih mestih so se potresi ponovili s strahotnimi posledicami. Večina hiš je porušeni, ljudje brez strehe, hrane in obleke. V nedeljo, 22. t. m. se je potres pojavil v Grčiji. Mesto Korint je po- polnoma porušeno. Nad 2500 hiš je v razva- linah. Potresni sunki se vsak dan pojavljajo in rušijo, kar je še ostalo celega. Nevarnost preti, da se bodo potresi širili v Italijo in po vseh sredozemskih državah. Bolgarsko mesto Plovdiv s 100.000 prebivalci je vse v razva- linah.

Brezvesten slepar. Po Hrvaškem in Sla- voniji je te dni sleparil neki dobro oblečen delavec, ki se je izdajal za inženjerja in na- biral ljudi za gradnjo proge v Sremski Mitro- vici. Od vsakega delavca je zahteval okrog Din 50— za vozni listek in nato brez sledu izginil. Na ta način je nad 500 delavcev osle- paril.

Detomor in samomor. V okolici Mostarja se je mlada in lepa pastirica zaljubila v po- stavnega sina njenega soseda. Ljubavno raz- merje ni ostalo brez posledic. Ko je prišel čas, je odšla pastirica v gozd, kjer je povila zdravo moško dete. Ko je začela poleg sebe otroško kričanje, je vzela kamen in z njim dete ubila. Nato je odšla domov in se vsa iz- mučena in potrta vrgla v posteljo. Ko so so- sedje slišali za detomor, so odšli v njeno hišo in hoteli pastirico linčati, toda pri vstopu se jim je nudił grozen prizor. Pastirico so našli obešeno ob oknu njene sobe.

Ce je človek preveč zaljubljen. Musliman Uzejir Murtezović je spoznal v Kumanovem lepo devojkico 18-letno Džemajilo. Uzejir je zaprosil za njeno roko, ona in njen oče sta ga pa odbila. Uzejir je sklenil, dekleta ugrabiti. Odšel je v Kumanovo in vzel seboj nekega prijatelja, ki naj bi mu pomagal deklo odpe- ljati. Ko so Džemajilini starši delali na polju, je Uzejir udrl v hišo, kjer je bila devojkica sama, in jo je zvezal in odpeljal v vas Brest. Iz omare je odnesel tudi 400 zlatih turških lir, ki bi jih deklo dobilo za doto. Ko se je oče vrnil s polja, je našel hišo prazno in tudi du- katov ni bilo več v skrinji. Naznanil je musli- mana oblastim v Skoplju, ki so ga aretirale in zaprle.

Koliko stane prepoved alkohola. Ameri- škí parlament je določil 13 milijonov dolarjev za izvršitev zakona, ki prepoveduje prodajo alkohola in 13 mil. dolarjev za nadzorovanje morske obale in pažnjo na tihotapce alko- hola.

Zamorec — nesreča. V Budimpešti je umrl ameriški bogataš John Braun, ki je za- pustil vse svoje premoženje v vrednosti 30 milijonov dolarjev, svojemu sinu, dočim je svojo hčer razdedinil, ker se je poročila z zamorcem v Ameriki. Hči je vložila proti raz- dedinjenju pritožbo, češ da na Madžarskem poroka z zamorcem ni razlog za razdedinje- nje, kakor v Ameriki.

Tečaj za gospodarske praktikante (vajence) na kmetijski šoli na Grmu, ki je bil objavljen tudi v na- šem listu, se prične šele s 15. majem 1928. Rok za vlaganje prošenj je podaljšan do 5. maja. Opozorjamo kmetijske posestnike na važnost tega tečaja in pripo- ročamo, da se poslužijo ugodnosti brezplačnega stro- kovnega šolanja svojih sinov v polni meri. Prošnje se naslovijo na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri domačem zavodu

**KMETSKI
HRANILNI IN POSOJILNI DOM
V LJUBLJANI**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1.

Obreštuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%.

Stanje vlog Din 18.000.000.—

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vred- nost vlog.

AKO MOČETE BITI ZDRAVI IN DEBELI, KAKOR SMO MI, TER VEDNO DOBRE VOLJE, PROSITE GOSPODINJO DR. VIM J. F. KOVIM HRANILNIM IN ZDRAVILNIM OLJEM!

brez katerega danes ni dobičkanosne živinoreje.

TEDENSKI KOLEDAR.

29. april, nedelja: Peter M.
 30. april, ponedeljek: Katarina.
 1. maj, torek: Filip in Jakob.
 2. maj, sreda: Anastazij.
 3. maj, četrtek: Najd. sv. križa.
 4. maj, petek: Florijan.
 5. maj, sobota: Pij V.

SEJMI.

30. aprila: Vel. Gaber, Gorica pri Ribnici, Dol pri Hrasniku, Ponikva, Studenice, Rogatec, Velenje, Poljčane, Arnež, Konjice.
 1. maja: Železniki, Svibno, Tirna, Planina pri Črni, Trava, Boh. Bistrica, Videm-Dobrepolje, Ljubno, Sv. Filip, Hajdina, Sv. Barbara v Haložah, Lipnica, Muša, Velenje, Peklo.
 2. maja: Banjaluka.
 3. maja: Raktina, Črnomelj, Fara, Selce, Loka.
 4. maja: Jesenice, Srednja vas v Boh., Poljane, Sorica, Lož, Kočevje, Liliija, Domžale, Krško, Bistrica, Sv. Jurij ob juž. žel., Sv. Lovrenc, Gornji Grad.
 5. maja: Sv. Gotthard, Trbovlje.

VALUTE.

Berlin 13'57, Curih 10'93, Dunaj 8, London 277, Newyork 56'70, Pariz 2'22, Praga 1'68, Trst 3.

Nogavice iz prave ali umetne svile

Vsaka dama vé, koliko veljajo njene nogavice, in radi tega treba paziti, da bodo vedno popolnoma v redu.

Z „RADIONOM“ lahko perete nogavice kolikorkrat hočete, one ne bodo izgubile svoj prvotni sijaj.

Eno pravilo je važno: Vedno je treba „RADIONOM“ v mrzli vodi raztopiti, a potem nogavice izprati v mlačni raztopini. Potem izprati s čisto vodo in razprostrti, da se suše.

S takim pranjem bodo nogavice ohranile svoj sijaj in svoj svileni izgled.

Vinorodni kraji in klerikalni oblastni poslanci. V neki občini je klerikalni oblastni poslanec sklical shod, na katerem bo poročal o delu oblastnih poslancev. Ker so vsi vedeli, da jim nima drugega sporočiti kot to, da so navili davke na vino in žganje, so poslali gospodu poslancu na shod 5 parov volov, češ, samo vol je lahko tudi v naprej tako neumen, da bi volil tudi klerikalno. Kako je gospod poslanec rogatim poslušalcem utemeljil potrebo oblastnih davkov, nam ni znano. Občanje, ki so poslali gospodu poslancu vole za poslušalce, so jo pogodili imenitno in je vredno to zapisati.

Gradba strojniške šole v Bakru. V novem proračunu prometnega ministrstva je določen kredit za gradbo poslopja za novoustanovljeno strojniško šolo v Bakru. Gradbeni direkciji v Zagrebu je naročeno, da potrebna gradbena dela takoj razpiše.

Opozarjamo vse živinorejce in posestnike goveje živine, konj in prašičev na današnji oglas »Govedomedike«, jugoslovanske razpošiljalnice zdravil za govedo, konje in prašiče, iz lekarne »Pri sv. Antonu« v Mariboru, Kopališka ulica 11.

Okrajni živinorejski odbor za sodni okraj Kranjska gora priredi dve živinorejski razstavi, združeni s premovanjem, in sicer 4. maja t. l. na Jesenicah in 5. maja t. l. v Kranjski gori. Seveda se priredita obe razstavi samo za občine tega sodnega okraja. Obe razstavi sta že zelo potrebni, ker v kranjskogorski dolini ni bilo izza predvojnih časov do danes še nobenega premovanja živine. Želeti je, da priženejo živinorejci k razstavi res lepe, postavne živali. Razstava je namenjena samo za krave in telice, ker bodo dobri plemenski biki premovani na uradnem licencovanju, ki se bo vršilo najbrže posebej. Obe razstavi se pričneta ob 7. uri zjutraj.

Kitjaski general odšel v samostan. Maršal Vupejfu, najvplivnejša osebnost in najmočnejši mož v Severni Kitajski, je odšel te dni v neki samostan v Tibetu, kjer hoče preživeti ostali del svojega življenja. Za ta korak se je odločil po obupnem porazu, ki ga mu je zadal general Čangsolin.

Boj proti raku. Na Dunaju je zborovala te dni avstrijska družba proti raku in so ugotovili, da se ta nevarna bolezen čimdalje bolj širi in to posebno na Štajerskem, kjer umre 8 odstotkov vseh ljudi od raka. Ugotovili so nadalje, da je rak ozdravljiv, ako pride bolnik pravočasno k zdravniku. Avstrijski zdravniki so neumorno na delu proti tej nevarni bolezni in bodo v bodoče uvedli zdravstveni teden proti raku, kjer se bodo vsi oni preiskali, ki imajo kake nove tvorbe raka. Take zdravstvene tedne so že pred par leti uvedli v Kanadi in prav uspešno vodijo boj proti raku.

Kako je na otoku Madagaskar? Ameriški učenjak Dr. Linton, kateri je preživel dve leti na otoku Madagaskarju in proučeval navade temošnjih prebivalcev, je te dni na svojem povratku predaval na Dunaju o tamošnjih razmerah. Na Madagaskarju je prebivalcem dovoljeno mnogoženstvo, ali prvenstvo obdrži prva žena. Ako mož hoče vzeti drugo ženo, mora vprašati za dovoljenje prvo ženo. Taka dovoljenja so precej draga, kajti mož mora prinesiti dragocena darila svoji prvi ženi. Vsaka žena stanuje v posebni hiši in vodi svoje gospodinjstvo. Mož je obvezan, da vsako ženo vsaj enkrat mesečno obišče. Umrlih na Madagaskarju ne pokopavajo, ampak jih polagajo v takozvano hišo smrti, kjer se pokojniki od vročine posuše. Glavar družine mora vsak mesec enkrat obiskati hišo smrti in pokojnike obrniti na drugo stran, da se — kakor pravijo domačini — ne utrudijo.

Let preko Severnega tečaja. Ameriški avijatičar Wilkins je te dni preletel v 21 urah severni tečaj. Dvignil se je na najsevernejši točki Aljaske, od tu preko severnega tečaja ter se spustil na zemljo v bližini Spitzbergov nad Sibirijo. Njegov uspeh se smatra kot največji dogodek avijacije (letalstva).

Zadnji kočijaž v Berlinu. Po vseh velikih mestih je avto popolnoma izpodrinil kočijaže. V Velikem Berlinu je ostal od vseh le še en star možiček, ki je dan za dnem zastoj čaka s svojo kočijo na potnike. Razmere so tudi nega prisilile, da opusti svojo slavno in staro

obrt. Toda končati je hotel častno. Odločil se je, da napravi zadnjo vožnjo iz Berlina v Pariz. S tem je postal mož naenkrat slaven. Tisoče ljudi ga je prišlo gledat pri njegovem odhodu in vsak je kupil od njega sliko. Z denarjem dobro podprt je krenil proti Parizu. Tu so ga še slavnije sprejeli in obdarovali. V Parizu je prodal konja in kočijo ter se z vlakom vrnil v Berlin.

Samomor deklice v cerkvi. Pri Bajskem Sv. Ivanu v Vojvodini je na veliki petek izvršila samomor osemnajstletna deklica iz Draždan, hči bogatega tovarnarja, ki se je že leto dni mudila pri neki madžarski rodbini, da bi se naučila madžarskega jezika. Zaljubila se je v nekega tamkajšnjega posestnika. Na veliki petek je šla v cerkev sv. Marka in si je iz revolverja pognala kroglo v glavo. V cerkvi je nastala velika panika. Mlada deklica je zapustila pismo, v katerem izjavlja, da gre v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

Dober želodec. Dva kanadska zdravnika sta priobčila v zdravniškem glasilu zanimivo poročilo o operaciji na želodcu neke umobolne ženske. V njenem želodcu so našli 947 skrivljenih igel, 865 kosov žice, 191 kosov stekla in poleg tega še večje število raznih gumbov, vijakov, novcev itd. Po operaciji je ženska hitro ozdravela, vendar jo morajo skrbno čuvati, ker ima še vedno nagnjenje po raznih železnih predmetih. Znano je, da želodec ptiča noja prenese vse različne ropotije, toda človeška narava je že tako pokvarjena, da stvari, ki bi trajno zalegle, ne prenese, razen zgoraj opisane kanadske ženske.

Mesto konjenice tanki in oklopni avtomobili. Britanska vlada je končnoveljavno odločila, da ukine vse konjeniške regimente in da jih zamenja s tanki in oklopnimi avtomobili. Pričeli so stopnjevanje. Najprej so prišli na vrsto huzarji in sicer 11. regiment »Princa Alberta«. Pred nekaj dnevi so imeli zadnjikrat zbor s svojimi konji ter so po pozdravnem govoru oddali konje in mesto njih dobili tanke in oklopne avtomobile. Tako se svet — razorožuje.

Poverjeniki Kmetijske Matice. (Nadaljevanje.) Bršljin p. Novo mesto: Globeunik Anton, posestnik; Novo mesto: Josip Štupar, živilozdravnik; Raka: Franc Drnovšek; Sodražica: Rudolf Lovšin; Logatec: Alfonz Zdolšek, kmet. referent; Sv. Jurij ob j. ž.: Franjo Žagar, šolski upravitelj; Hraše pri Lescah: Sitararska zadruga; Obrez p. Središče ob Dravi: Andrej Kovačič; Selnica ob Dravi: Hinko Vollmaier; Radomlje: Polde Lovšin, knjigovodja; Št. Janž na Dol.: Ivan Majcen; Radohova vas p. Št. Vid: F. L. Šefman; Boh. Bistrica: Kmetijska gospodarska zadruga; Št. Jernej na Dol.: Maks Vale; Podgora p. Videm: Dobropolje: Erčulj Ivan; Vižmarje - Št. Vid nad Ljubljano: Ivan Pipan; Naklo pri Kranju: Ivan Barle; Sp. Dolič - Mislinje: Ivan Vivod; Škocjan na Dol.: Ivan Globevnik; Sv. Andraž v Slov. gorici: Rudolf Rola; Polje p. Krka: Fran Samec, šolski upravitelj; Želimlje p. Ig: Jože Perčič; Gradac: Anton Strugar; Sp. Duplje - Križe: Josip Štular; Lipsenj-Grahovo: Mihael Šega, kov. mojster; Velika Loka: Franc Bukovec; Višnja gora: Franc Jerreb, kmet. referent; Rosalnice-Metlika: Anton Brodarič; Sp. Polskava - Pragersko: Stanko Rajšp; Log - Brezovica pri Ljubljani: Ivan Remškar, župan; Telče p. Tržišče: Ivan Mrgo-le. (Nadaljevanje sledi v prihodnji številki.)

Poslano.

Podpisana M. Globočnik, pozivam dotičnega, ki je nesel dne 5. marca t. l. mrtvega zajca v Kranju g. najemniku občinskega lovišča Voglje z lažjo, da je vzel raztrganega mojemu psu, naj to tudi dokaže! Sicer ga smatram za navadnega obrekovalca - lažnika.

Dotična oseba mi je dobro znana in jo čakam že skoro dva meseca, da pride in mi dokaže resnico. To se do danes ni zgodilo, zato pozivam javno dotičnega, naj pogleda resnici v oči, če ima mirno vest.

Marija Globočnik, posestnica
Voklo pri Kranju.

NA RODNI GOSPODA R.

Klanje živine po živinorejcih.

Po vojski so se vrstile pritožbe živinorejcev v vprašanju zakola živali na kmetih, ker so navadno sledile klanju živine po živinorejcih ovadbe mesarjev, ki so na ta način branili svoje obrtne pravice. Ker dosedaj v tej zadevi ni bilo nobene principieline rešitve tega vprašanja, je bilo seveda dosti živinorejcev kaznovanih radi prestopkov obrtnega reda.

Sedaj je pa veliki župan ljubljanske oblasti izdal sledeča tozadevna pojasnila in navodila:

Zakolov goveje živine, drobnice in prašičev, izvršenih v sili (zaradi poškodb, nevarnosti zadušenja itd.) ter prodaje ogledanega mesa v sili zaklanih živali že po njih prirodi ni moč šteti med obrtne prestopke.

Nekazniv je zakol in prodaja mesa, ki se vrši le v posameznih primerih, ker takega zakola in prodaje po členu IV. razglasilnega patenta k obrtnemu redu ni prištevati obrtnim poslom, pa naj se vrše iz kakršnegakoli razloga, n. pr. radi boljšega vnovčevanja živine.

Tudi so po čl. V., t. a) omenjenega patenta izvzeti iz predpisov obrtnega reda, torej po teh predpisih nekaznivi, zakoli in prodaja mesa, ki se vrše čeprav pogostoma in z namenom dobička, toda po poljedelcih in le v obsegu poljedelskega postranskega obrta.

Za obstoj takega postranskega obrta je že po navedenem členu potrebno, da se predelujejo v obrtu lastni pridelki dotičnega poljedelca. Zato se mora živinorejec v bistvu omejevati le na zakol in prodajo mesa lastne, t. j. doma vzrejene živine.

Ti posli pa se smejo izvrševati le kot

postranski posli poleg poljedelstva, torej le v obsegu, ki je v primernem razmerju z obsegom dotične kmetije in na način, da je ohranjena notranja in bistvena zveza s kmetiskim gospodarstvom. Število zakolov torej mora biti v skladu z obsegom dotičnega kmetškega gospodarstva in ne sme biti tolikšno, da bi zakoli in prodaja mesa vzrasli v samostojen pridobiten posel. Klanje živine se sme vršiti le na način, ki je običajen v poljedelstvu (brez posebnih obratnih naprav itd.) ter da izvršuje poljedelec zadevne posle sam ali pa po svojih poljedelskih delavcih in drugih svojih pomožnih osebah, da se torej pri klanju in razsekavanju ne poslužuje posebnih v tem izurjenih oseb.

Živinorejcem je torej dovoljeno klanje živine:

1. v sili;
2. v obsegu poljedelskega postranskega obrta, toda le, če kolje samo doma vzrejene živali brez sodelovanja izurjenih oseb, t. j. mesarjev in brez posebnega obratovalešča.

Prodaja mesa se pa sme vršiti le, ako je žival pred in po zakolu ogledana od živilozdravniku ali zapriseženega občinskega mesoglednika.

Radikalno-klerikalna vlada hoče prepovedati prosto žganjekuho.

Predlog zakona o državnih trošarinah, ki ga je današnja vlada predložila v izjavo trgovskim zbornicam, predvideva med drugim tudi prepoved proste žganjekuhe. Da bi to takoj na prvi pogled ne padlo v oči, so stvar malo zavili in sicer tako, da ne bodo pečatili kotlov, ampak obvezna bo prijava o namakanju snovi za žganjekuho in o odtujuju takih snovi. Količina alkohola, ki se bo dobila iz drozge in od katere bo odvisna

PODLISTEK

V odvisnosti od gospode.

Povest.

Napisal Franc Tovornik, kmet.

(Nadaljevanje.)

»Zdaj ti, Gall, povej, kako ti je Lukač to stvar povedal.«

Oskrbnik začne pripovedovati. Videlo se je, da sproti študira kaj in kako bi govoril, da bi bilo prav vsaj za njega. Skušal je tako povedati, kakor je pravil prvič priorju. Pa ni mogel, ker je zmiraj lagal; in zato drugič ni vedel, kako je prvokrat stvar sukal.

Lukač je pri tem izpreminjal barvo vsake pol minute. Prior in gospod Laški pa sta se muzala.

Ko je oskrbnik nehal, pravi prior: »Lukač ti si lagal. Na steber ž njim!« Tako ukaže na pragu stoječ proti biriču, kateremu je pomignil in pokazal s prstom na grešnika.

»Presvitli gospod!« začne Lukač.

»Nič nesvitli!« ga ustavi prior.

»Si slišal, dvakrat petindvajset!«

»Kakor ukazuje vaša gnada,« je potrdil birič.

Lukača je kar zona obletavala, ko je slišal »dvakrat petindvajset«. Brr! To je plačilo za zvestobo? Tako zvest je bil, toliko jim je koristil!

Hitro ga je birič privezal in pričel izvrševati ukaz. Bunk, bunk, čof, čof. Ni še prišel do deset, že je pričel Lukač vpiti. Vse svetnike je poklical, predno je bilo število štiri-deset. Potem je pa še samo renčal, kakor bik, ki se trga od jaslji. Ko je bilo število polno in ga je birič odvezal, je padel nezavesten na tla.

Kako se je skraja Pavletu in drugim dobro zdelo, da jih tudi Lukač dobi svojo porcijo! Kasneje pa se jim je smilil; in ko je celo padel, je šel Pavle ga močit z vodo.

»Alo, še enega, do tretjega mora priti,« reče prior.

Kako so se vsi ustrašili. Samo oskrbnik se je nasmejal in gledal, koga bo pokazal prior.

»Tale jih je zaslužil pa trikrat po petindvajset,« in pokazal na oskrbnika. »Ker pa imam tega večkrat pri rokah, mu lahko pozneje tudi postrežem. Dobi naj jih sedaj torej samo eno porcijo.«

Vsi debelo pogledajo priorja, najbolj pa oskrbnik. »Kaj mu take šale pridejo v glavo,« si je mislil.

»Kaj zijate, biriči. Ako mu ni eden kos, pa dva. Alo, na steber ž njim,« se zadere s tako zapovedujočim glasom, da so bili prepričani, da ni šala.

Kako je pogledal Gall takrat okoli stoječe! Kakor strela ga je zadelo. »In vpricho teh kmetavzarjev bom tepen, je djal sam pri sebi.

Hitro je bila stvar rešena in že je padalo bunk, bunk, čof, čof.

»Drugi pa se mi takoj zgubite! Kar ena, dve!« je zaupil prior nad našimi znanci.

Dvakrat ni bilo treba reči. Tako so jo pocedili po dvorišču na prosto, kakor bi jih zemlja pekla po podplatih. Tudi Lukač je bil že prišel k sebi. Urnih krač, brez besedice so šli, ne da bi se ozrli na katero stran do studenca. Samo Peter je šel vzadi in štel, ali jih bo Gall res držal celo porcijo petindvajset. Pa jih je. Peter je štel natančno.

Kaj je bilo potem, niso vedeli. To je Peter še videl, da sta se prior in gospod Laški takoj obrnila, ko so jo naši junaki odkurili, in šla z dvorišča.

»Tako čudno se je ta reč končala, če je to sedaj konec,« pravi Pavle.

»Zaenkrat je konec, kakšnega vruga pa še bomo imeli radi tega, danes ne moremo vedeti,« pravi Gašper.

Julčka in Pavle sta ostala malo zadaj. Prijel jo je za roko, ji pogledal v oči in vprašal: »S čim naj ti povrnem, ljuba moja. Ako bi ti ne prišla, Bog zna, kedaj bi bila jaz in Gašper rešena. Ti si predobra!«

Obstala sta za ovinkom. Objel je Pavle svojega dekleta, ga poljubil in rekel:

»Vedel sem, da si ti junaško, vrlo dekle. Da pa imaš tako pogumno srce, nisem mislil. Zdaj, ko vidim tvojo odločnost, ti moram še nekaj povedati. Ne bo dolgo, ko se bova poročila. Slišala si že, da mora nevesta prvi večer v samostanu spati. Ali pa veš zakaj?«

»Razmišljala sem že o tem, vprašati pa si nisem upala nikogar. Pa menda vendar ne, da bi se tam spozabili?« vpraša boječe Julčka.

»Da, ravno to je.«

»Jezus Marija! Taki so?« zaplaka dekle.

»Nič se ne boj? Meni je Gašper že obljubil pomoč, da ne bodo imeli časa se s teboj ukvarjati.«

»Kdo pa misliš, da opravlja to delo?« je vprašala ona.

»Slišal sem, da Gall.«

»Ta tuja pošast! Nikdar! Raje se pustim z mečem prebosti!« se je razsrdila.

»Že dobro. Opozoril sem te na to svinjarijo, ki jo uganjajo z nami trpini. Toda jim bo spodletelo, bomo že poskrbeli za to. Dobro, da je Lukač bil danes tepen. On je dober zaveznik. Njemu je tu doli vse znano, bolj kakor nam drugim. Samo prosim te, molči! Kakor da nič ne veš in da nisi niti slišala nič o tem! Ta greh se mora kaznovati!«

»Oh nesrečen naš stan,« doda Julčka.

(Dalje prih.)

odmera trošarine, se bo izračunala po posebni tabeli, ki jo bo izdalo ministrstvo.

Kmetje, prosta žganjekuha je zadnja stvar, ki jo je izvojevala Kmetjska stranka, ki danes še obstoja. Sedaj vam hočejo tudi to odvzeti srbijanski radikali, katerim krepko pomagajo slovenski klerikalci.

Stopite na plan in ne dopustite, da se vas bo izmotalo do zadnje pare. Bogati trboveljski družbi so omejili davke s § 71 in s tem oškodovali cestne odbore, za kmeta pa nj nikjer meje obdavčevanja.

Odpremljanje uslužbenkega davka. Novi zakon o neposrednih davkih nalaga vsem delodajalcem dolžnost, da morajo po lestvici, ki jo vsebuje pravilnik o uslužbenem davku, objavljen v Uradnem listu št. 13 z dne 31. marca 1928, pri vsakem izplačilu službenih prejemkov odtegovati davek in ga s predpisanim seznamom vseh uslužbenec in delavcev mesečno odpremljati pristojnemu davčnemu uradu. Olajšavo od te dolžnosti mesečnega plačevanja uživajo:

1. oni delodajalci, ki redoma ne zaposlujejo več kot pet uslužbenec in

2. delodajalci glede hišnega služabništva. Tem delodajalcem je že s pravilnikom dovoljeno, da smejo davek odpremljati četrtletno in sicer najkasneje 15. dan po preteku vsakega četrtletja. Predpisani seznamek pa morajo delodajalci pod 1. izpolniti za vsak mesec posebej in, ko plačajo davek, morajo davčnemu uradu predložiti seznamke za vse tri mesece.

-Za hišno služabništvo pa ni treba sestavljati seznamka. Zanje zadošča navadna pismena prijava, v kateri je navesti: ime in priimek posla, višino prejemkov v denarju in odtegnjeni davek.

Če davek ni pravočasno plačan, se računajo od prvega dne po preteku roka pa do dne plačila 6% zamudne obresti.

Onim delodajalcem, ki davka ne odpremijo v določenem roku, pošlje davčni urad pismen opomin, naj izroči predpisani seznamek in položi predpisani davek v 8 dneh. Če delodajalec tudi v tem roku ne izpolni svoje dolžnosti, odmeri davek davčno oblastvo na podlagi uradnih podatkov. Poleg tega pa mu predpiše še denarno kazen. (To so vse kleroradikalne dobre, v zahvalo da jih je večina Slovencev vodila.)

Modra galica, pozor vinogradniki! Oblastni proračun ljubljanske oblasti, določuje vsoto 530.000 Din za pocenitev galice. Kako se bo ta pocenitev galice izpeljala, je bilo v odseku dogovorjeno, da bodo poklicani vsi oblastni poslanci iz vinorodnih krajev, da načini pocenitve ustanove. Ta odsekov dogovor, ki je bil za oblastnega odbornika dr. Milavca po našem mnenju obvezen, ni obveljal, am-

Neposredno iz Čile je na Sušac dospela ladja s čilskim solitrom.

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to

**najboljše dušičnato gnojilo,
p. i pravno za vse ozimne in jare
setve**

prodaja danes po znižanih cenah pri
teh-le tvrdkah:

Ljubljana: Kmetijska družba za Slovenijo,
Gospodarska zveza.

Vrhnika: Kmetijska zadruga.

Hrastnik: Kemična tvornica.

Brežice: Skladišče Kmetijske družbe.

Celje: Tvrdka Wester.

Zalec: I. Krašovic, trgovina z umet-
nimi gnojili.

Maribor: Skladišče Kmetijske družbe,
Meljska cesta 12.

Vagonske dobave izvršuje:

**Ivo Cerinič, Karlovac
(Hrvatsko).**

Najstarejša in vodilna tvrdka

Alfa - Separator d. d.
(A. Penič)

Zagreb, Gunduličeva ul. 63

Telefon št. 24-13.

Priznana najboljša tovarna mle-
karskih strojev in potrebščin
kakor: Originalnih Alfa-Separa-
torjev, Alfa-kant za transport
mleka, Alfa brzoparilnih kotlov
ter vseh mlekarskih potrebščin.

Zahtevajte cenike!

Zastopstvo za Slovenijo:

Mlekarna Krištof

Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

pak je dr. Milavec oziroma oblastni odbor sam izdal tozadevne odredbe. Kolikor je nam zna-
no, se bo porabilo za pocenitev galice le 400
tisoč dinarjev. Vsakdo lahko dobi le do 50 kg
galice po znižani, kdor je rabi več, jo mora
plačati po dnevni tržni ceni. Naročila, ki so
jih poslane kmetijske podružnice in župan-
stva oblastnemu odboru oziroma Kmetijski
družbi, so vsled tega skržena. Ker bo vsled
tega gotovo nastalo več nesporazumljenj, opo-
zarjamo one vinogradnike, ki rabijo več kot
50 kg galice, da svoja naročila pri družbi
oziroma podružnicah vzdrže, da ne bodo brez
galice, ko jo bodo najbolj rabili.

**Licencovanje in premovanje bikov v Ptu-
ju se vrši dne 3. maja t. l. na sejmišču v Ptu-
ju za vse občine ptujskega okraja. Prignati
je treba vse bike od 15 mesecev starosti. Ob-
enem se vrši sejm plemenskih bikov, potem pa
poučno predavanje o živinoreji.**

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.

Ljubljana

Zitni in drugi pridelki:

pšenica	1 q	395	do 400
raž.	1 q	365	do 380
ječmen	1 q	360	do 370
ovs	1 q	355	do 355
proso	1 q	260	do 300
koruza (nova, sušena)	1 q	305	do 315
ajda	1 q	280	do 290
fižol, ribničan	1 q	450	do —
fižol, prepelčar	1 q	525	do —
krompir	1 q	125	do 150

Seno in slama:

sladko seno	1 q	80	do —
kislo seno	1 q	60	do —
slama	1 q	50	do —

Goveja živina:

voll I.	žive teže 1 kg	850	do 900
voll II.	žive teže 1 kg	750	do —
voll III.	žive teže 1 kg	675	do —
teleta	žive teže 1 kg	12	do 14

Prasiči:

6-8 tednov stari	komad	200	do 500
3-4 mesece stari	komad	—	do —
5-7 mesecev stari	komad	—	do —
debeli	žive teže 1 kg	—	do —
debeli	mrtve teže 1 kg	—	do —

Perutnina:

piščanec	komad	20	do 22
kokoš	komad	24	do 40

Mleko, maslo, sir, jajca:

mleko	1 lit.	250	do 300
smetana	1 lit.	—	do —
čajno maslo	1 kg	40	do 55
surovo maslo	1 kg	40	do 44
bohinski sir	1 kg	28	do 32
sirček	1 kg	—	do 10
jajce	komad	175	do 150

Kurivo:

trda drva	1 m³	150	do —
mehka drva	1 m³	60	do 75

**Modni kangarn
sportni ševijot
za nme obleke.**
Velika izbira,
ugodine cene.
I. WILLAM „PIL SHIRT“
Ljubljana

Najboljši in najtrpežnejši
**ŠIVALNI STROJI in
KOLESA so:**

**„Gritzner“
in „Adler“**

za dom, obrt in industrijo, v raznih
opremah. — Istotam švicarski
pletilni stroji „Dubied“,
Pisalni stroji „Urania“.

Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

Tovarniška zaloga:

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

BLAGO
za ženske obleke, svilen
volnene in perline, zadnje
novosti — ženskega izvora
Velika izbira,
malo solidne cene
I. WILLAM „PIL SHIRT“
Ljubljana

PROMETNA BANKA D.D. V LJUBLJANI

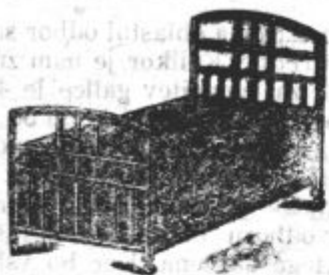
Telefon št. 2149, 2968

Prešernova ulica 4

(Žiro-račun pri Narodni banki)

Pošt. ček. rač. 13.853

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter
trg. cesij. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Garniture

za dve postelji
in mizo 290, 420,
560 Din, klot-
odeje 185, 220,
280 Din, kavne
garniture 55, 74,
125 Din, mad-
ras zastori gar-
nitura 90, 110,
130, 150 Din,

Obrisači fotir 30, 40, 53 Din, Otoman odeje 350,
450, 1000 Din, preproge tekači 23, 37, 48 Din, lino-
leum sobne preproge 285, 450, 540 Din, platno za
rjuhe 28, 33, 37, cvilih za žimnice 37, 46, 60 Din,
češko perje higijenično čisto 40, 60, 85 Din, žima
53, 56, 70 Din. Dobavijo se tudi gotove pernice
in zglavniki. Prevzame se ureditev hotelov in
zavodov. Blago samo v solidni kakovosti iz naj-
boljših svetovnih tovarn. Zahtevajte takoj cenik z
več 1000 slikami od veletrgovine

R. STERMECKI, Celje št. 63.

Naročila čez 500 Din poštne prosto.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo:

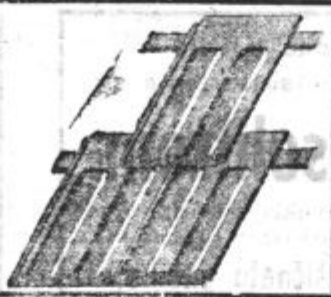
Premog, domači in inozemski za do-
mačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst.

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/1.

Pozor!
Bralcem
»Kmetijskega lista« se
priporoča pri nakupu pomla-
danskega in letnega najnovejšega
blaga za ženske in moške obleke.
Najlepše novosti svilnatih rut in šerp ter
drugih potrebnih »Domače podjetje«
PRI »ČEŠNIKU«
Ljubljana
Lingarjeva Stritarjeva ulica
Poštna postrežba!

„ILOVAC“

Tvornica glinastih
strešnikov in opeke

FROHLICH & BICHLER

Karlovac.

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. Pro-
izvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih pred-
metov. — Posebno se priporočajo falcovani in dvakrat falcovani
strešniki v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Dobavijo
se franko na vsako postajo. — Glavno zastopstvo za Slovenijo:

„Ekonom“, Ljubljana, Kolodvorska 7

Vodne turbine

autom. regulatorje, zatvornice, opre-
me za žage in mline izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER, Škofja Loka

podjetje za zgradbo vodnih turbin

Konkurenčne cene! Prvovrstne reference!
Zahtevajte ponudbe!

Kmetje! Živinorejci! Posestniki! Obvarujte se nesreče!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj
in prašičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mesecev in let
propada. Stotisoči in milijoni denarja gredo v nič.

Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite Vašo živino s

ALMAFLOROM

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v
stotisočih primerih preizkušenim zdravilom.

»ALMAFLOR« proti konjski koliki.
»ALMAFLOR« proti napičenju pri goveji živini.
»LA FLEUR« proti vsej prebavi pri govedu in proti zdravljenju mleka
pri molznih kravah.
»HALF« proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici.
»URINOT« proti krvavemu močenju (ocanju) pri govedu in pri konjih.

Noben pameten živinorejec in posestnik živine ne
sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo prevdaren
gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se
komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da
mu živina oboli, temveč ji bo daljati tudi še poprej
naša zdravila zato, da mu sploh ne oboli.

Almaflor dobite v vsaki trgovini

Cena škafliji s navodilom za uporabo Din 40.—
Pristno samo s plombo.

Naša zdravila uporabljajo danes še vsi živinorejci v Evropi. Na škoče je po-
poročilo in zahval.

Edina zaloga za Jugoslavijo:

»GOVEDOMEDIKA«

Jugoslovanska razpošiljalnica zdravil za govedo, konje in pre-
šiče iz lekarne »Pri sv. Antonu«.

Maribor, Kopališka ulica šte. 11.

Bolniki čitajte!

Ravnokar je izšel en poučljiv spis.
V njem se razpravljajo mnoge dolgoletne iz-
kušnje o vzrokih, nastanku in zdravljenju
živčnih bolezni. Jaz pošljem vsakemu ta evan-
gelij o zdravju popolnoma zastoj, ako piše na
spodaj stoječi naslov. Tisočera zahvalna pisma
dokazujejo edino obstoječi uspeh neumornega,
vestnega preiskovalnega dela za dobrobit trpe-
čega človeštva. Kdor spada k tej

veliki množici živčno bolnih,

kdor trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu,
slabem spominu, nervoznem glavobolu, po-
manjkanju spanja, motenju prebave, preob-
čutljivosti, bolečinah v udih, na splošni ali
delni telesni slabosti ali na drugih nešteti-
h pojavih,

si mora preskreti mojo tolažilno knjižico.

Kdor jo pozorno bere, bo dobil pomirjevalno
prepričanje, da še obstoja enostavna pot do
zdravja in veselja do življenja. Ne čakajte
in pišite še danes!

Ernst Pasternack,
Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt.: 16.

Samo iz domačega platna se perilo ne trga!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo
slike v domače platno tkalnice

»Krosna« v Ljubljani, Zrinskega e. 6.

Tkanje najcenejše!

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000.—

v lastni palači Narodni Dom

Stanje glavnice in rezerv
Din 8.000.000.—

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.
Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.